

Handläggare
Suzanna Bengtsson | Kanslichef och kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Dnr : **KS2025/282-9**

Överklagande KF beslut 2025-10-23, § 126 - yttrande till Förvaltningsrätten (mål nr 5466-25)

Beskrivning av ärendet

Gunnar Riegertz har överklagat kommunfullmäktiges beslut 2025-10-23, § 126, om revidering av arvodesreglementet i Bollebygds kommun. Gunnar Riegertz begärde även inhibition i målet om laglighetsprövning enligt kommunallagen men Förvaltningsrätten i Jönköping meddelade i beslut 2025-11-11 avslag i yrkandet om inhibition. Kammarätten i Jönköping meddelade i beslut 2025-11-13 att rätten ej meddelar prövningstillstånd, likaså Högsta Förvaltningsdomstolen 2025-11-18. Förvaltningsrättens avgörande står därför fast kring yrkandet om inhibition.

Gunnar Riegertz anför i sitt överklagande ett antal numrerade punkter, var och ett av dem bemöts nedan under Anteckningar.

Bollebygds kommun anmodas svara i målet senast 2025-11-25. Då kommunstyrelsens beslut inte hinner inväntas fattas härmed ett delegeringsbeslut i ärendet. Beslutet fattas av kommunstyrelsens ordförande, enligt kommunstyrelsens delegeringsordning 2023-09-26, § 160, (reviderad 2024-02-27, § 26, och 2024-10-08, § 138) punkt 1.1 (Beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas) och enligt kommunallagen 6 kap, 39 §.

Anteckningar

1. *Beslutet strider mot tidigare beslut och kommunstyrelsens gällande reglemente*

Svar: I mars 2023 beslutades två ärenden i kommunfullmäktige –

revidering av kommunstyrelsens reglemente (KF 2023-03-30, § 26), samt revidering av arvodesreglemente (KF 2023-03-30, § 27). Avseende det förstnämnda blev beslutet att förslag till nytt reglemente för kommunstyrelsen antogs för att börja gälla från och med 2023-05-01, samt att nytt reglemente för kommunstyrelsen och nytt arvodesreglemente skulle börja gälla först när bägge besluten vunnit laga kraft. I ärendet om arvodesreglementet (§ 27) beslutade fullmäktige på samma möte att ärendet bordläggs tills ärendet om kommunstyrelsens reglemente vunnit laga kraft. Gunnar Riegertz överklagade beslutet om kommunstyrelsens reglemente hela vägen till Högsta Förvaltningsdomstolen som 2025-10-02 beslutade att ej meddela prövningstillstånd och att Kamrarrättens avgörande därmed stod fast. Kamrarrätten beslutade 2025-06-05 att inte meddela prövningstillstånd. Förvaltningsrättens avgörande stod därför fast, genom beslut 2024-03-15, att avslå Gunnar Riegertz överklagande.

Först efter Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i oktober 2025 har ärendet om revidering av kommunstyrelsens reglemente vunnit laga kraft. Därmed kunde fullmäktige ta upp det bordlagda ärendet om revidering av arvodesreglementet, såsom beslutet i mars 2023 stipulerade.

Ärendet togs upp igen på fullmäktiges sammanträde 2025-10-23, § 126, där beslutet blev att kommunfullmäktige antar reviderat arvodesreglemente och att det börjar gälla från 2026-01-01. Gunnar Riegertz anför att då kommunstyrelsens reglemente ännu inte trätt i kraft saknas rättslig grund för att införa det nya arvodesreglementet vid årsskiftet 2025/2026. Bollebygds kommun menar att beslutet om kommunstyrelsen reglemente vunnit laga kraft efter Högsta förvaltningsdomstolens beslut, och om beslutet nu i oktober inte överklagats hade det fullmäktigebeslutet vunnit laga kraft 2025-11-19. Därmed hade i så fall båda besluten vunnit laga kraft innan årsskiftet 2025/2026. Dock överklagades fullmäktiges senaste beslut av Gunnar Riegertz, så även om beslutet om revidering av kommunstyrelsens reglemente vunnit laga kraft anger fullmäktige i sitt ursprungliga beslut (i mars 2023) att båda ärendena ska ha vunnit laga kraft. Detta innebär att

ändringarna i kommun-styrelsens reglemente fortfarande inte kan drivas igenom. Bollebygds kommun bestrider därmed Gunnar Riegertz anförande att kommunfullmäktige fattat ett beslut som strider mot sitt eget tidigare beslut och mot kommunallagens krav på rättssäker handläggning.

2. Bristande beredning i strid mot arbetsordningen

Svar: I samband med att kommunens val- och arvodesberedning behandlade de, vid tillfället (november 2022), förestående valen till politiska uppdrag mandatperioden 2023-2026 informerade beredningens dåvarande ordförande att majoritetens avsikt för kommunstyrelsens presidium var att ordförande skulle företräda majoriteten, 1:a vice ordförande skulle företräda majoriteten och 2:e vice ordförande skulle företräda oppositionen. Vidare informerades om att ett sådant val skulle kräva vissa justeringar i kommunstyrelsens reglemente och arvodesreglementet.

Val- och arvodesberedningen gav under beredningens möte uttryck för att de gällande reglementena bör följas intill dess att nya reglementen har fastställts av kommunfullmäktige. Frågan har således diskuterats i val- och arvodesberedningen, även om inga beslut togs. Mot den bakgrunden fick kommundirektören i uppdrag att skyndsamt till kommunstyrelsen lägga fram förslag till ändringar i kommunstyrelsens reglemente och arvodesreglemente i enlighet med majoritetens framställan.

Även om val- och arvodesberedningen inte har berett ärendena så har information lämnats, och beredningstvävet enligt 6 kap § 13 kommunallagen har följts då kommunstyrelsen har handlagt båda ärendena, inför beslut i kommunfullmäktige.

3. Jäv

Svar: Revideringar behöver av olika anledningar göras i reglementen även under pågående mandatperiod, så även ett arvodesreglemente.

Kommunfullmäktige har befogenhet att besluta kring ändringar oavsett när i tid det görs, utifrån lagda förslag och uppdrag. Vad gäller jävsfrågan så har den utretts, och på kommunfullmäktiges sammanträde 2025-10-23 då det bordlagda ärendet återigen togs upp var kommunstyrelsens 1:a och 2:a vice ordförande jäviga och deltog inte i handläggning och beslut av ärendet. Detta är protokollfört.

Avseende Gunnar Riegertz påstående om gynnande av arvoden för förslagsställare och beredande företrädare anser Bollebygds kommun att det är ett anmärkningsvärt påstående som visar på oförståelse i frågan. Revideringarna innebär följande: Kommunstyrelsens 1:a vice ordförande blir ersättare för kommunstyrelsens ordförande vid sjukdom eller annan längre frånvaro.

Den frist om 30 dagar som föreskrivs i det nu gällande reglementet skulle därmed utgå. Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande skulle sålunda ersätta kommunstyrelsens ordförande i den händelse såväl ordförande som 1:a vice ordförande ej kunde fullgöra uppdraget. Dessa förändringar i kommunstyrelsens reglemente kräver också en förändring i arvodesreglementet (med bilaga för fasta arvoden) på så sätt att 1:a vice ordförande erhåller ett fast arvode om 35% av ordförandens arvode och 2:a vice ordförande (oppositionsrådet) erhåller ett arvode om 75% av ordförandens arvode. I nuvarande arvodesreglemente erhåller 1:a vice ordförande (oppositionsrådet) 75% och 2:a vice ordförande erhåller 35%. Samma roller/personer behåller samma ersättningar, det är endast procentsatserna som byts gentemot respektive roll. Således är det inget gynnande av enskild person.

4. Bristande saklighet och opartiskhet

Svar: Återigen, revideringar behöver av olika anledningar göras i reglementen även under pågående mandatperiod, så även ett arvodesreglemente. Kommunfullmäktige har befogenhet att besluta kring ändringar oavsett när i tid det görs, utifrån lagda förslag och uppdrag. Handläggning och andra formkrav har följts, ärendena är beredda av

kommunstyrelsen och beslutade i kommunfullmäktige. Alla beslut i kommunfullmäktige kan anses vara politiskt motiverade, då kommuner är politiskt styrda. Att som Gunnar Riegertz påstå att oppositionens kommunalråd avskaffas är också rent felaktigt, då 2:a vice ordförande kommer vara oppositionsråd. Det är också svårt att utröna vad Gunnar Riegertz menar med att beslut strider mot 1 kap 9 § kommunal-lagen då den paragrafen handlar om rösträtt som avgörs på grundval av en röstlängd som upprättas före valet.

5. *Bristande beslutsunderlag*

Svar: Bollebygds kommun anser att beslutsunderlaget i ärendet har varit fullgott och tillräckligt, framtaget av kommunens tjänstepersoner, såsom de allra flesta beslutsunderlag i Bollebygds kommun, och svenska kommuner överlag. För att bemöta Gunnar Riegertz påstående om hur förändringen påverkar arvodeskostnaden konstaterar Bollebygds kommun att arvodeskostnaden inte ändras då roller och arvoden varken plockas bort eller läggs till, och oppositionsråd som titel plockas inte bort i och med revidering av kommunstyrelsens reglemente eller arvodesreglemente. Det är också svårt att utröna vad Gunnar Riegertz menar med att formalia- och utredningskrav i 5 kap 20 § kommunallagen inte uppfylls då den paragrafen handlar om ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde pga annat hinder än jäv.

6. *Praxis, förutsebarhet och individuell påverkan*

Svar: Revideringar behöver av olika anledningar göras i reglementen även under pågående mandatperiod, så även ett arvodesreglemente, där politiska uppdrag i högsta grad kopplas till arvodesnivåer. Kommunfullmäktige har befogenhet att besluta kring ändringar oavsett när i tid det görs, utifrån lagda förslag och uppdrag. Även om det kan anses vara vedertaget att inte förändra under pågående mandatperiod.

Bollebygds kommun ställer sig frågande till om Gunnar Riegertz satt sig in i besluts-underlag och beslut avseende revidering av arvodesreglementet då revideringen av arvodesreglementet och dess bilaga för fasta arvoden inte innebär en ekonomisk försämring för

oppositionsrådet, då arvodet till ny 2:a vice ordförande flyttas så att 2:a vice ordförande erhåller ett arvode om 75% av ordförandens arvode. Se ytterligare i svar under punkt 3. Det har heller aldrig talats om, eller beslutats, att reglemente, arvoden och politiska uppdrag skulle gälla retroaktivt under mandatperioden, det påståendet är med andra ord helt felaktigt.

Det har heller aldrig spekulerats kring att någon förtroendevald skulle tvingas till entledigande.

Gunnar Riegertz hänvisar vidare till HFD 2017 ref. 28. Rättsfallet handlar om en kommuns beslut om arvoden har ansetts strida mot bestämmelsen i 4 kap. 12 § kommunallagen om att förtroendevalda har rätt till ersättning för arbetsinkomst och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av förtroendeuppdraget. Frågan i målet var om kommunens bestämmelser om att ledamöter med årsarvoderade ordförandeuppdrag vägras ersättning för förlorad arbetsinkomst och ekonomiska förmåner, strider mot kommunallagen. Bollebygds kommun anser inte att rättsfallet går att applicera på kommunens beslut om arvodesreglemente då ändringar varken föreslagits, eller genomförts, i delarna som rör t ex förlorad arbetsinkomst.

Förtroendevalda har alltså enligt 4 kap. 12 § rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som de förlorar på grund av uppdraget. Detta gäller dock inte förtroendevalda som fullgör uppdragen på heltid eller en betydande del av heltid. Av 13 § följer att fullmäktige ska besluta om grunderna för ersättning enligt 12 §. Dock har dessa delar inte varit föremål för revidering i och med kommunfullmäktiges beslut, vilket är ännu ett skäl till att rättsfallet inte är applicerbart i detta ärende.

7. Bristande beslutskompetens och god kommunal sed

Svar: Beslutet om revidering av arvodesreglemente har fattats efter att beslut om kommunstyrelsens reglemente har vunnit laga kraft, efter att

Högsta Förvaltningsdomstolen meddelat att prövningstillstånd ej meddelas. Se svar på punkt 1.

”Uddevalla-fallet” (FR 2023-12-19) som Gunnar Riegertz hänvisar till rör troligtvis ett överklagat beslut om arvode för ordföranden i ett kommunägt moderbolag, där det i domen konstateras att personalutskottet som fattat beslut inte hade mandat att göra så. Beslutet i Bollebygds kommun om revidering av arvodesreglemente fattades av kommunfullmäktige. Således borde Uddevalla-fallet överhuvudtaget inte appliceras på detta ärende.

Det är svårt att ytterligare bemöta Gunnar Riegertz hänvisningar till rättsfall i denna punkt, då det saknas målnummer, och vissa antaganden därmed fått göras. Det som dock kan konstateras, om man ska tyda Gunnar Riegertz påstående kring att fel instans fattat beslut, är att beslut om reviderat arvodesreglemente fattats av den instans som enligt lag och praxis skulle fatta beslutet, dvs kommunfullmäktige.

Återigen, revideringar behöver av olika anledningar göras i reglementen även under pågående mandatperiod, så även ett arvodesreglemente, där politiska uppdrag i högsta grad kopplas till arvodesnivåer. Kommunfullmäktige har befogenhet att besluta kring ändringar oavsett när i tid det görs, utifrån lagda förslag och uppdrag. Även om det kan anses vara vedertaget att inte förändra under pågående mandatperiod.

Beslut

Bollebygds kommun lämnar detta ordförandebeslut som svar i mål nr 5466-25, och anser att Gunnar Riegertz överklagande i alla delar ska avvisas.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Ulf Rapp (S)

Delegat, kommunstyrelsens ordförande

Skickas till:

Förvaltningsrätten i Jönköping

Kommunstyrelsen (redovisning)